

**Маріупольський державний університет
Кафедра педагогіки та освіти**

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
НДПП 7 «ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА УПРАВЛІННЯ В ОСВІТІ»**

Освітньо-професійна програма «Менеджмент. Управління закладом загальної середньої освіти»

спеціальність 073 Менеджмент

факультет іноземних мов

2020-2021 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Теорія і практика управління в освіті» для здобувачів вищої освіти за ОС «Магістр», спеціальністю 073 Менеджмент (освітньо-професійна програма «Менеджмент. Управління закладом загальної середньої освіти»). 2020 р. 13 с.

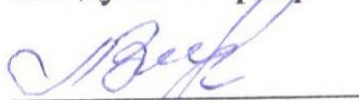
Розробники:

Задорожна-Княгницька Л.В. – доктор пед. наук, доцент, завідувач кафедри педагогіки та освіти

Бодик О.П. – кандидат філол. наук, доцент кафедри педагогіки та освіти

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри педагогіки та освіти
Протокол від «28» серпня 2020 року № 1

Завідувач кафедри

(Задорожна-Княгницька Л.В.)

«28» серпня 2020 року

© Задорожна-Княгницька Л.В., 2020 рік

© Бодик О.П., 2020 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів – 7	Напрямок підготовки 07 Управління та адміністрування	Нормативна	
Модулів – 3	Спеціальність : 073 Менеджмент (освітня програма «Менеджмент. Управління закладом загальної середньої освіти»)	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 7		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання – виконання творчих завдань в межах підготовки до семінарів		Семестр	
Загальна кількість годин - 210		2-й	2-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 4	Освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр	46 год.	28 год.
		Практичні, семінарські	
		24 год.	18 год.
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		год. 124	год. 148
Індивідуальні завдання: год. 16			
Вид контролю: Екзамен			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

Для денної форми навчання – 40/60%

Для заочної форми навчання – 20/80%

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета та завдання навчальної дисципліни: формування у менеджерів освіти сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань у галузі освітнього менеджменту; формування розуміння концептуальних

основ системного управління закладами освіти; набуття умінь аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища закладу освіти, прийняття ефективних управлінських рішень; висвітлення сутності державно-громадського управління в освіті; значущості діяльності практичного психолога у процесі управління загальноосвітньою школою як відкритою системою.

Основними завданнями вивчення дисципліни є :

- формування поняття про освіту як цілісну синергетичну систему;
- усвідомлення сутності управління як суспільного явище, соціального феномену, галузі знань;
- ознайомлення з особливостями організації та здійснення процесу управління освітою на різних його рівнях;
- розвиток самостійного творчого мислення, професійно значущих якостей студентів у процесі самостійного опрацювання навчального матеріалу
- розвиток потреби займатися управлінською діяльністю і усвідомлення її професійної та соціальної значущості;
- вироблення індивідуального стилю управлінської діяльності.

Відповідно ОПШ теорія і практика управління в освіті як навчальна дисципліна сприяє досягненню таких навчальних результатів:

Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах.	РН 1
Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення.	РН 2
Проектувати ефективні системи управління організаціями.	РН 3
Обґрунтовувати та управляти проектами, генерувати підприємницькі ідеї.	РН 4
Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах.	РН 5
Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність.	РН 6
Організовувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті.	РН 7
Застосовувати спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи для вирішення задач управління організацією.	РН 8
Забезпечувати особистий професійний розвиток та планування власного часу.	РН 11
Вміти делегувати повноваження та керівництво організацією	РН 12

(підрозділом).	
Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу).	PH 13
Вміти діяти у відповідності до документів, які регламентують професійну поведінку керівника закладу освіти, визначають деонтологічні принципи його управлінської діяльності.	PH 14
Знати Державні стандарти у сфері освіти для різних рівнів, вміти визначати напрями і засоби їх реалізації у закладі освіти із застосування інноваційних технологій.	PH 15

Відповідно ОПШ теорія і практика управління в освіті як навчальна дисципліна забезпечує формування та розвиток таких компетентностей:

Інтегральна
Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначеності умов і вимог.
Загальні
<ul style="list-style-type: none"> • Здатність проведення досліджень на відповідному рівні (ЗК1); • Здатність до спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності) (ЗК2); • Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій (ЗК3); • Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети (ЗК4); • Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів) (ЗК5); • Здатність генерувати нові ідеї (креативність) (ЗК6); • Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК7). • Здатність працювати у команді, виявляючи навички публічного мовлення і аргументації державною мовою (ЗК8).
Спеціальні (фахові, предметні)
<ul style="list-style-type: none"> • Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів (СК1); • Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани (СК2); • Здатність до саморозвитку, навчання впродовж життя та ефективного самоменеджменту (СК3); • Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління (СК5); • Здатність розробляти проекти, управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість (СК7); • Здатність використовувати психологічні технології роботи з персоналом

(СК8);

- Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію **(СК9)**;
- Здатність до управління закладом освіти та його розвитком **(СК10)**.
- Здатність демонструвати поведінку, що відповідає принципам та нормам управлінської деонтології **(СК 11)**.
- Здатність упроваджувати ефективні педагогічні технології для забезпечення якості освіти відповідно до державних стандартів для задоволення потреб здобувачів освіти, батьків, інших стейкхолдерів **(СК12)**.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1

Теоретичні основи управління в освіті

Тема 1. Поняття освітнього менеджменту

Менеджмент, управління в освіті, освітній менеджмент: основні підходи до тлумачення понять. Рівні, функції освітнього менеджменту. Типи менеджменту в освіті: інформаційний, стратегічний, кадровий, інноваційний. Принципи управління.

Тема 2. Державно-громадське управління системою освіти в Україні

Рівні управління освітою в Україні. Функції виконавчих органів влади щодо управління освітою. Державно-громадське управління освітою. Структура та функції державних органів управління освітою. Структура органів управління освітою в Маріуполі. Особливості розбудови державно-громадського управління освітою в Донецькому регіоні.

Тема 3. Колегіальні органи управління освітою

Основні функції колегіальних органів управління закладом освіти. Наглядова (громадська, батьківська) рада.

Педагогічна рада закладу освіти як колективний орган управління: функції (планово-прогностична, мотиваційно-цільова, інформаційно-аналітична, діагностична, комунікаційна, методична).

Громадське самоврядування у закладі освіти. Призначення учнівського самоврядування у закладі освіти. Особливості організації учнівського самоврядування.

Тема 4. Принципи управлінської діяльності

Компоненти управлінської діяльності. Принципи управлінської діяльності (прогностичності внутрішкільного управління; єдності державних і внутрішкільних механізмів управління; демократизації і гуманізації

управління; раціонального поєднання централізації і децентралізації; єдності єдиноначальності і колегіальності; інформаційної достатності; системності в управлінні). Ефективність управлінської діяльності.

Тема 5. Процес менеджменту

Поняття педагогічної системи як суб'єкту управління. Закриті та відкриті системи управління. Характеристика закладу загальної середньої освіти як відкритої системи управління.

Умови функціонування педагогічної системи (загальні та специфічні). Структурні компоненти педагогічної системи. Підсистема керуюча та підсистема, що керується. Чотири рівня управління освітніми установами.

Поняття процесу управління. Аналіз схеми управлінського циклу, її структурні компоненти (зовнішнє середовище, органи державного управління, управляюча підсистема, керована підсистема, командна інформація, виконавська інформація).

Змістовний модуль 2

Основи інформаційного і кадрового менеджменту в освіті

Тема 1. Поняття інформаційного управління

Інформація в управлінні. Інформаційне забезпечення управління як необхідна складова прийняття рішень. Інформаційне управління. Види інформаційних ресурсів. Управлінська інформація. Види інформаційних ресурсів. Управлінська інформація. Типи та категорії управлінської інформації (науково-технічна інформація, власне управлінська інформація, обліково-статистична інформація). Операції з управлінською інформацією (передавання інформації, перетворення, обробка, зберігання, оцінка, використання, захищення).

Тема 2. Законодавче забезпечення інформаційної діяльності в Україні

Поняття джерельної бази розвитку освіти в Україні. Закони України «Про освіту», «Про вищу освіту». Характеристика нормативно-правових документів, що регламентують діяльність органів управління освітою. Джерельна база розвитку управління закладом загальної середньої освіти.

Основні напрями реформування освіти в Україні. Концепція Нової української школи.

Тема 3. Моделі розвитку освіти

Сучасні концепції (неперервної освіти, мережевої освіти), парадигми (навчання упродовж життя, профільної, інклюзивної освіти), підходи (компетентнісний), теорії (покоління), що впливають на розвиток освіти, на

організацію освітнього процесу закладах освіти різних типів. Модель випереджаючої освіти. Освіта 1.0, 2.0, 3.0: еволюція в освіті (персоналізація, особистісний освітній простір, компетентнісний профіль учня).

Тема 4. Інформаційний простір закладу освіти

Створення інформаційного освітнього простору закладу освіти. Інформаційні технології як основний інструмент інформаційного менеджменту. Сучасний веб-сайт закладу освіти: вимоги, умови розробки та функціонування.

Тема 5. Поняття інформаційного консалтингу

Сутнісні характеристики інформаційного консалтингу. Поняття управлінського консультування (розробка стратегії інформаційного забезпечення; розробка інформаційних рішень, пристосованих до індивідуальних потреб замовника; підготовка інформаційно-аналітичних оглядів; надання бізнес-довідок про потенційних партнерів; створення і ведення баз даних.)

Змістовний модуль 3

Організаційно-регулятивні форми управління в освіті

Тема 1. Методи управління

Поняття про методи управління та їх особливості. Прийом управління. Співставлення понять «метод» та «прийом» у теорії управління.

Поняття класифікації методів управління. Підходи до класифікації методів управління (аспектний, емпіричний, поділ методів управління на окремі групи з метою більш глибокого пізнання їх змісту). Характеристика адміністративних, організаційних, економічних, соціальних, соціально-психологічних, методів управління. Методи управління, що базуються на принципі прихованого задуму (опосередкування, метод створення зовнішніх опор для правильної поведінки, авансування, створення ситуації успіху тощо).

Тема 2. Регулювання та організація в управлінні закладом освіти

Особливості реалізації регулювання та організації в управлінні закладом освіти. Сутнісні характеристики підпорядкування. Поняття стабілізуючих впливів. Стабілізуюче регулювання. Розпорядчі впливи. Розпорядче регулювання. Дисциплінарні впливи. Дисциплінарне регулювання.

Тема 3. Управлінське рішення

Управлінське рішення: сутність, класифікація, умови. Підходи до

прийняття рішень і фактори, що впливають на процес їх прийняття. Діяльність менеджера у процесі прийняття та реалізації управлінських рішень. Форми управлінських рішень (план роботи закладу освіти на навчальний рік, плани роботи підрозділів школи; рішення ради школи, педагогічної ради; рішення зборів трудового колективу, конференції, профспілкових зборів; наказ, розпорядження, рекомендації, поради).

Змістовний модуль 4 ***Стратегічний менеджмент в освіті***

Тема 1. Поняття стратегічного менеджменту в освіті

Сутнісні характеристики стратегічного менеджменту в освіті. Стратегічне управління закладом освіти як соціальною системою. Типи, фактори стратегічного управління в освіті. Основні етапи становлення і розвитку стратегічного менеджменту. Процес стратегічного менеджменту. Сутність і специфіка стратегічного управління.

Тема 2. Середовище закладу в контексті стратегічного менеджменту

Середовище закладу освіти. Мікро, макрофактори, що впливають на середовище закладу освіти. SWOT аналіз в освіті. PEST-аналіз. Стратегічний аналіз як основа обґрунтування стратегії діяльності. Характеристика і аналіз середовища господарювання. Методи аналізу середовища. Прогнозування розвитку середовища діяльності закладу освіти. Визначення місії і цілей розвитку закладу освіти. Аналіз привабливості стратегічних зон закладу освіти. Конкурентний аналіз діяльності закладу освіти.

Тема 3. Маркетинг в освіті

Функції і принципи маркетингу в освіті. Маркетингове дослідження: вимоги та умови проведення. Програма маркетингового дослідження: основні компоненти. Технологія проведення маркетингового дослідження. Алгоритм дій керівника щодо проведення маркетингового дослідження.

Розробка стратегії розвитку закладу освіти. Фактори, які формують вибір стратегії. Класифікація стратегій. Моделі стратегічного вибору.

Тема 4. Планування роботи закладу освіти

Планування роботи закладу освіти (перспективне, щорічне). Нормативно-правова база планування роботи закладу освіти. Стратегічне планування та його основні переваги. Технологія розробки стратегії розвитку закладу освіти. Методика розробки поточних планів (бізнес-плани) закладів освіти.

Тема 5. Організаційна культура керівника закладу освіти

Поняття про тайм-менеджмент керівника закладу освіти. Основні принципи тайм-менеджменту. Делегування повноважень як один із головних способів економії часу керівника. Принцип Парето «80:20». А-В-С аналіз. STEP-аналіз. Методи тайм-менеджменту. Алгоритм щоденного планування.

Змістовний модуль 5 ***Науково-методична робота у закладі освіти***

Тема 1. Методична і науково-методична робота у закладі освіти.

Сутність методичної роботи в школі, її мета й завдання. Система науково-методичної роботи, компоненти системи методичної роботи. Принципи та функції методичної роботи. Зміст методичної роботи і особливості його реалізації у закладах освіти різних типів.

Тема 2. Організаційно-педагогічні умови здійснення науково-методичної роботи у закладі освіти

Форми і методи методичної роботи у закладі освіти. Традиційні та нетрадиційні організаційні форми методичної роботи в закладах загальної середньої освіти. Умови проведення різних форм методичної роботи.

Тема 3. Дослідницька робота у закладі освіти

Організація роботи над науково-методичною проблемою. Особливості і умови проведення дослідно-експериментальної роботи у закладі освіти. Передовий педагогічний досвід. Організація роботи щодо вивчення, опису та використання педагогічного досвіду. Методичний кабінет. Вимоги до оформлення методичного кабінету. Електронний методичний кабінет. Електронні навчально-методичні комплекси.

Змістовний модуль 6 ***Управління якістю у сфері освіти***

Тема 1. Поняття якості освіти у науковому дискурсі

Поняття «якість освіти», «управління якістю освіти». Характеристика сучасних підходів щодо тлумачення цих понять. Квалітологія освіти і її основні компоненти: теорія якості, теорія управління якістю, кваліметрія.

Тема 2. Методологія управління якістю освіти

Закони, принципи, механізми управління якістю. Методологія і методика оцінювання якості освіти. Показники та критерії визначення якості в освіті. Критерії, індикатори, індекси якості.

Тема 3. Проблема якості освіти у міжнародному освітньому просторі

Індикатори якості освіти у Європі. Індекси ефективності національних систем освіти. Міжнародні дослідження якості освіти: PIRLS, TIMSS, PISA.

Тема 4. Моніторинг якості освіти

Структура індикаторів для моніторингу та оцінки стану функціонування і якості системи загальної середньої освіти в Україні. Педагогічна діагностика. Педагогічний моніторинг в освіті: функції, види, вимоги щодо проведення педагогічного моніторингу. Моніторингове (педагогічне дослідження): принципи, етапи проведення. Компоненти програми моніторингового дослідження.

Змістовний модуль 7

Контрольно-оцінююча діяльність в закладах освіти

Тема 1. Теоретичні засади організації контролю в закладах загальної середньої освіти

Підходи до визначення поняття «контроль». Функції контролю. Види та методи контролю: принципи, умови проведення. Види контролю. Персональний контроль, класно-узагальнюючий, предметно-узагальнюючий, тематично-узагальнюючий, комплексно-узагальнюючий.

Тема 2. Технологія здійснення контролю в закладі освіти

Параметри контролю. Контроль за станом викладання навчальних предметів. Контроль за якістю знань, умінь і навичок учнів. Контроль за організацією виховної роботи. Контроль за веденням шкільної документації. Контроль за реалізацією стратегії навчального закладу. Організація контролю у закладі освіти: етапи, презентація результатів. Оформлення результатів контролю.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	У тому числі					Усього	У тому числі				
		Л	П	Лаб	Інд	С.р.		Л	П	Лаб	Інд	С.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												

Змістовний модуль 1											
Теоретичні основи управління в освіті											
Тема 1. Поняття освітнього менеджменту	4	2				2	4	2			2
Тема 2. Державно-громадське управління системою освіти в Україні	6	2	2			2	6	2			4
Тема 3. Колегіальні органи управління освітою	6		2			4	6		2		4
Тема 4. Принципи управлінської діяльності	6	2				4	6				6
Тема 5. Процес менеджменту	8	2	2			4	8		2		6
Разом за змістовим модулем 1	30	8	6			16	30	4	4		22
Змістовний модуль 2											
Основи інформаційного і кадрового менеджменту в освіті											
Тема 1. Поняття інформаційного управління	6	2				4	6	2			4
Тема 2. Законодавче забезпечення інформаційної діяльності в Україні	6					6	6				6
Тема 3. Моделі розвитку освіти	6	2				4	6	2			4
Тема 4. Інформаційний простір закладу освіти	8	2	2			4	8		2		6
Тема 5. Поняття	4		2			2	4				4

інформаційного консалтингу												
Разом за змістовим модулем 2	30	6	4			20	30	4	2			24
Змістовний модуль 3												
Організаційно-регулятивні форми управління в освіті												
Тема 1. Методи управління	8	2	2			4	8	2	2			8
Тема 2. Регулювання та організація в управлінні закладом освіти	10	2				8	10	2				10
Тема 3. Управлінське рішення	10	2	2			6	10	2	2			10
Разом за змістовим модулем	28	6	4			18	28	6	4			18
Змістовний модуль 4												
Стратегічний менеджмент в освіті												
Тема 1. Поняття стратегічного менеджменту в освіті	6	2				4	6					6
Тема 2. Середовище закладу в контексті стратегічного менеджменту	8	2				6	8	2				6
Тема 3. Маркетинг в освіті	6		2			4	6					6
Тема 4. Планування роботи закладу освіти	6	2				4	6	2				4
Тема 5. Організаційна культура керівника закладу освіти	6	2	2			2	6					6

Разом за змістовим модулем 6	32	8	4			20	32	4				28
Змістовний модуль 5												
Науково-методична робота у закладі освіти												
Тема 1. Методична і науково-методична робота у закладі освіти	10	2				8	10					10
Тема 2. Організаційно-педагогічні умови здійснення науково-методичної роботи у закладі освіти	10	2	2			6	10	2				8
Тема 3. Дослідницька робота у закладі освіти	10	2				8	10		2			8
Разом за змістовим модулем 7	30	6	2			20	30	2	2			26
Змістовний модуль 6												
Управління якістю у сфері освіти												
Тема 1. Поняття якості освіти у науковому дискурсі	6	2				4	6	2				4
Тема 2. Методологія управління якістю освіти	8	2				6	8	2				6
Тема 3. Проблема якості освіти у міжнародному освітньому просторі	8		2			6	8		2			6
Тема 4.	6	2				4	6					6

Моніторинг якості освіти												
Разом за змістовим модулем 8	30	8	2			20	30	4	2			26
Змістовний модуль 7												
Контрольно-оцінююча діяльність в закладах освіти												
Тема 1. Теоретичні засади організації контролю в закладах освіти	15	2				13	15	2	2			11
Тема 2. Технологія здійснення контролю в закладі освіти	15	2	2			11	15	2	2			11
Разом за змістовим модулем 9	30	4	2			22	30	4	4			22
Усього годин	210	46	46			24	210	28	18			148
Модуль 2												
ІНДЗ			-	-	16	-			-	-	16	
Усього годин	210	46	24		16	124	210	28	18		16	148

5. Теми семінарсько-практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Державно-громадське управління системою освіти в Україні	2
2	Колегіальні органи управління освітою	2
3	Процес менеджменту	2
4	Інформаційний простір закладу освіти	2
5	Поняття інформаційного консалтингу	2
6	Атестація педагогічних кадрів	2
7	Освітнє лідерство	2
8	Методи управління	2
9	Управлінське рішення	2
10	Особливості інноваційної педагогічної діяльності	2
11	Формування готовності педагогів до інноваційної педагогічної діяльності	2
12	Технологія здійснення контролю в закладі освіти	2

Разом	24
-------	----

6. Теми практичних занять

№ З/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Відсутні	

7. Теми лабораторних занять

№ З/п	Назва теми	Кількість Годин
	відсутні	

8. Самостійна робота

№ З/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Поняття освітнього менеджменту	2
2	Державно-громадське управління системою освіти в Україні	4
3	Колегіальні органи управління освітою	4
4	Принципи управлінської діяльності	2
5	Процес менеджменту	4
6	Поняття інформаційного управління	4
7	Законодавче забезпечення інформаційної діяльності в Україні	4
8	Моделі розвитку освіти	4
9	Інформаційний простір закладу освіти	2
15	Атестація педагогічних кадрів	4
18	Методи управління	6
19	Регулювання та організація в управлінні закладом освіти	4
20	Управлінське рішення	4
27	Поняття стратегічного менеджменту в освіті	6
28	Середовище закладу в контексті стратегічного менеджменту	4
29	Маркетинг в освіті	4
30	Планування роботи закладу освіти	6
32	Методична і науково-методична робота у закладі освіти	4
33	Організаційно-педагогічні умови здійснення науково-методичної роботи у закладі освіти	4
34	Дослідницька робота у закладі освіти	4
35	Поняття якості освіти у науковому дискурсі	6
36	Методологія управління якістю освіти	4
37	Проблема якості освіти у міжнародному освітньому просторі	2
38	Моніторинг у закладі освіти	4
39	Теоретичні засади організації контролю в закладах освіти	4

40	Технологія здійснення контролю в закладі освіти	4
	Разом	124

9. Індивідуальні завдання

Виконання творчих завдань до семінарсько-практичних занять за різними рівнями складності.

10. Методи навчання

Традиційні: словесні (лекція (вступна, проблемна, лекція-прес-конференція, з запланованими помилками, узагальнювальна), розповідь, бесіда, дискусія); наочні (демонстрація, ілюстрація); практичні (аналіз професійних ситуацій, складання схем, заповнення таблиць, написання тез, конспектування, укладання глосарію, тестові завдання), інтерактивні (робота в парах, ділові ігри, дискусії).

11. Критерії оцінювання з дисципліни «Теорія і практика правління в освіті»

Робота на семінарському (семінарсько-практичному занятті)	
0 балів	– відсутність на занятті з поважної чи неповажної причини; – відмова від відповіді на запитання за змістом теми.
1 бал	– фрагментарне відтворення незначної частини навчального матеріалу; – відтворення менше половини навчального матеріалу; – відсутність правильної відповіді на додаткові запитання або відмова від відповіді на них.
2 бали	– демонстрація знань і розуміння основних положень навчального матеріалу з теми, правильна, але недостатньо обґрунтована відповідь; – відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак містить неточності.
3 бали	– демонстрація глибоких, міцних знань; – аргументоване використання набутих знань у нестандартних ситуаціях; – самостійний аналіз, оцінка, узагальнення навчального матеріалу; – повна та логічна відповідь на додаткові запитання за змістом теми.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання	
Змістовність, глибина висвітлення досліджуваної проблеми	0-3 бали
Логіка та глибина висвітлення досліджуваної проблеми у сучасній психолого-педагогічній літературі.	0-3 бали

Правильність постановки мети та завдань індивідуального навчально-дослідного завдання, методів, використаних в ході дослідження.	0-3 бали
Об'єктивність, коректність, переконливість висновків дослідження.	0-3 бали
Відповідність технічного та літературного оформлення роботи вимогам. Відсутність мовних помилок.	0-3 бали
Творчий підхід до висвітлення досліджуваної проблеми, використання додаткових інформаційних ресурсів.	0-3 бали
Відсутність мовних помилок, науковий стиль викладення.	0-2 бали
Максимальна кількість балів	20
Самостійна робота студента	
0 балів	- відсутність на занятті з поважної чи неповажної причини;* - відмова від відповіді на запитання за змістом теми; - фрагментарне відтворення незначної частини навчального матеріалу; відтворення менше половини навчального матеріалу; - відсутність правильної відповіді на додаткові запитання або відмова від відповіді на них.
1 бал	- демонстрація знань і розуміння основних положень навчального матеріалу з теми, правильна, але недостатньо обґрунтована відповідь; - відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак містить неточності.
2 бали	- демонстрація глибоких, міцних знань; - аргументоване використання набутих знань у нестандартних ситуаціях; - самостійний аналіз, оцінка, узагальнення навчального матеріалу; повна та логічна відповідь на додаткові запитання за змістом теми.
Тематичне завдання	
0 балів	Відсутність виконання тематичного завдання або його виконання з грубими помилками.
1 бали	Тематичні завдання I рівня складності, що базуються на репродуктивному відтворенні знань.
2 бали	Тематичні завдання II рівня складності, що передбачають певний аналіз або самостійне узагальнення педагогічних явищ.
3 бали	Тематичні завдання III рівня складності, виконання яких передбачає активізацію творчого мислення студентів.

12. Засоби оцінювання

Перевірка конспектів студентів; співбесіда зі студентами під час індивідуальних занять; консультація; тестова перевірка знань; перевірка індивідуального навчально-дослідного завдання; експрес-опитування; залік.

12. Розподіл балів

Поточне тестування та самостійна робота									Сума
ЗМ 1	ЗМ 2	ЗМ 3	ЗМ 4	ЗМ 5	ЗМ 6	ЗМ 7	ЗМ 8	ЗМ 9	
10	10	15	10	10	10	15	10	10	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ects	Оцінка за національною шкалою	
		Для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	Для заліку
90 – 100	A	Відмінно	Зараховано
82-89	B	Добре	
74-81	C		
64-73	D	Задовільно	
60-63	E		
35-59	Fx	Незадовільно з можливістю повторного складання	Не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

14. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення

Викладання дисципліни (проведення лекцій і лабораторних занять) передбачає аудиторію з мультимедійною дошкою або мультипроектором, комп'ютерами з вільним доступом до Інтернет. Кількість робочих станцій має відповідати кількості студентів у підгрупі.

15. Рекомендовані джерела інформації

1. Воронкова В.Г. Філософія гуманістичного менеджменту (соціально–антропологічні виміри) : монографія. Запоріжжя : РВВ ЗДІА, 2008.
2. Даниленко Л.І. Інноваційний освітній менеджмент: навч. посібник. К.: Главник, 2016. 144 с.
3. Даниленко Л.І. Менеджмент інновацій в освіті. К.: Шкільний світ, 2007. 120 с.
4. Галіцина Л.В. Керівник : мистецтво стратегії і тактики. К.: Шк. світ, 2010. 128 с.
5. Демчук В . С. Основи освітнього менеджменту. К .: Ленвіт, 2007. 263 с.
6. Єльнікова Г.В. Основи адаптивного управління: (тексти лекцій) Х.: Видавн. група «Основа», 2014. 128 с. .

7. Карамушка Л.М. Психологія управління закладами середньої освіти. К.: Ніка-центр, 2010. 332 с.
8. Касянова О.М. Моніторинг в управлінні навчальним закладом. *Управлінський супровід моніторингу якості освіти*. Харків, 2014.
9. Коломінський Н. Л. Психологія менеджменту в освіті (соціально-психологічний аспект): Монографія. МАУП, 2010. 286 с.
10. Крижко В.В. Теорія та практика менеджменту в освіті. Запоріжжя: Просвіта, 2013. 272 с.
11. Левченко, Л. С. Стратегічний менеджмент навчального закладу: навчально-методичний посібник ; Сумський державний педагогічний університет ім. А. С. Макаренка, Інститут педагогіки і психології. Суми : Видавництво СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2011. 140 с.
12. Мармаза О.І. Менеджмент в освіті: дорожня карта керівника. Х.: Видав. група «Основа», 2007. 448 с.
13. Мороз, І. В. Менеджмент і маркетинг в освіті: навч.-метод. посібник; Переяслав-Хмельницький ДПУ. К. : Освіта України, 2015. 141 с.
14. Освітній менеджмент : Навч. посібник /За заг. редакцією Л.І.Даниленко, Л.М.Карамушки. К. : Шкільний світ, 2013. 400 с.
15. Пшенична, Л. В. Менеджмент в освіті: навчально-методичний посібник. Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України, Сумський держ. пед. ун.-т ім. А. С. Макаренка. Суми : ВВП «Мрія» ТОВ, 2012. 214 с.
16. Хриков Є. М. Управління навчальним закладом: навч. посібник. К. : Знання, 2006. 365 с.